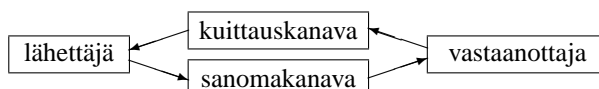

Yhteyskäytännön suorituskyvyn mittaaminen

Eräs tiedonsiirtoyhteyskäytäntö koostuu kahdesta prosessista, lähettäjistä ja vastaanottajasta, sekä näiden välisistä sanoma- ja kuittauskanavasta.

Lähettäjä lähettää kahdenlaisia viestejä, 0 ja 1. Lähetystaajuus noudattaa eksponentiaalista jakaumaa. Sanomakanava kadottaa viestin 10 %:n todennäköisyydellä, mutta kuittauskanava toimii täydellisesti. Molemmat kanavat kykenevät säilömään enintään yhden viestin kerrallaan.

Lähettäjä toistaa kutakin viestiä, kunnes se saa vastaanottajalta kuittauksen. Toistamista säätelee lähettäjän sisäinen ajastin. Lähettäjä odottaa viestilleen 0 kuittausta k_0 ja vastaavasti viestille 1 kuittausta k_1 .

- Muodosta edellä kuvatun perusteella yhteyskäytännön CCS-malli. *Vinkki: mallinna järjestelmä neljässä osassa: lähettäjä, vastaanottaja sekä kanavat.*
- Hae osoitteesta <http://www.tcs.hut.fi/Opinnot/T-79.179/k5/> järjestelmän Maria-kielinen kuvaus k5.pn.
  - Muodosta järjestelmän saavutettavuusgraafi Marialla.
  - Oletetaan, että siirtymien laukeamistiheydet ovat seuraavat:

$\lambda(\text{sender\_sends\_to\_receiver})$:	0,9/s
$\lambda(\text{sender\_loses\_to\_receiver})$:	0,1/s
$\lambda(\text{sender\_times\_out})$:	0,5/s
$\lambda(\text{sender\_receives\_ack\_correctly})$:	10/s
$\lambda(\text{sender\_receives\_ack\_incorrectly})$:	10/s
$\lambda(\text{receiver\_receives\_correctly})$:	10/s
$\lambda(\text{receiver\_receives\_incorrectly})$:	10/s
$\lambda(\text{receiver\_acks})$:	10/s

Muodosta Q -matriisi ja ratkaise tasapainotodennäköisyydet Matlabilla tai GNU Octavella. Matlab-lausekkeen $e * \text{inv}(Q + \text{ones}(28))$ osa $\text{ones}(28)$ on 28×28 -neliomatriisi, jonka kaikki alkiot ovat ykkösiä, ja $e = \underbrace{[1 \dots 1]}_{28 \text{ kpl}}$.

Montako kertaa sekunnissa lähettäjän ajastin laukeaa keskimäärin?

Vinkki: aloita neliömatriisista, jonka lävistäjäalkiot ovat -1 ja muut alkiot 0. Huomaa, että Matlabissa alkioiden numerointi alkaa ykkösestä, kun taas Maria numeroi tilat nolasta alkaen. Esimerkiksi siirtymä tilasta 0 tilaan 4 vastaa Q -matriisin alkioita $Q(1,5)$, jonka arvo määräytyy tilassa 0 viireissä olevien siirtymien laukeamistiheyksistä.

Palauta tehtävä tietotekniikkatalon huoneiden B 336 ja B 337 väliseen laatikkoon maanantaihin 15.4.2002 klo 16.00 mennessä. Voit myös palauttaa vastauksesi Postscript- tai PDF-muodossa osoitteeseen teemu.tynjala@hut.fi.